

ПРОЛОГ



Раждането на Саймън Артър Хенри Фицранулф Басет, граф Клайвдън, бе отпразнувано с пищно тържество. Църковните камбани звъняха с часове, шампанското се лееше като река във всяко ъгълче на величествения замък, който щеше да бъде дом на новороденото. Всички жители на селото Клайвдън зарязаха работата си, за да вземат участие в пиршеството, устроено от бащата на малкия граф.

– Това – дълбокомислено сподели местният пекар с ковача – не е обикновено бебе.

И беше напълно прав, защото Саймън Артър Хенри Фицранулф Басет нямаше да прекара живота си като граф Клайвдън. Това беше само традиционната титла, дадена от любезност. Саймън Артър Хенри Фицранулф Басет, бебе, притежаващо повече имена, отколкото му бяха нужни, беше наследник на едно от най-старите и най-богати херцогства в кралството. А баща му, деветият херцог Хейстингс, бе чакал този момент с години.

И ето най-после херцогът стоеше в коридора до вратата на спалнята на съпругата си с плачещото бебе на ръце, а сърцето му направо щеше да се пръсне от гордост. Вече минал четиресетте, през последните години той завистливо бе наблюдавал как на старите му приятели – херцози и графове – един след друг се раждаха наследници. Е, на някои им се бе наложило да изтърпят появата на бял свят на няколко дъщери, преди да се роди скъпоценният син, ала накрая всичките те бяха спокойни, че родът им ще бъде продължен, а тит-

лата им ще бъде съхранена и предадена на следващите поколения от английския елит.

Но не и херцог Хейстингс. Макар че съпругата му бе успяла да зачене пет пъти по време на петнайсетгодишния им брак, само два пъти бе износила бебетата до края, ала и двете бяха мъртвородени. След петата бременност, завършила със спонтанен аборт, придружен със силен кръвоизлив на петия месец, лекарите бяха предупредили техни светлости в никакъв случай да не се правят други опити за зачеване на дете, тъй като това би застрашило живота на херцогинята. Тя беше прекалено крехка, твърде слаба и може би – добавяха с вежлива загриженост – вече не толкова млада, за да ражда. На херцога не му оставаше нищо друго, освен да се примири със злочестата си съдба, че титлата ще стане притежание на някой извън семейство Басет.

Но херцогинята, Бог да я благослови, осъзнаваше своя дълг и след шестмесечен възстановителен период, отвори вратата, свързваща спалнята ѝ, с тази на съпруга ѝ, и херцогът възобнови усилията си да създаде син.

Пет месеца по-късно херцогинята осведоми херцога, че отново е бременна. Първоначалният възторг на херцога бе изместен от твърдата решителност нищо, абсолютно нищо да не попречи на тази бременност да се увенчае с успех. На херцогинята ѝ бе наредено да не напуска леглото в мига, в който се разбра, че е пропуснала месечния си цикъл. Местният лекар я посещаваше всеки ден, а по средата на бременността херцогът откри най-уважавания лекар в Лондон и му плати баснословна сума, за да изостави практиката си и временно да се засели в замъка „Клайвдън“.

Този път херцогът не възнамеряваше да рискува. Той *щеше* да се сдобие с възделения син и херцогството *щеше* да остане в семейство Басет.

Херцогинята получи болки месец по-рано и под хълбоците ѝ бяха подпъхнати възглавници. Доктор

Стъбс мъгляво обясни, че гравитацията щяла да задържи бебето вътре. Херцогът реши, че това е солиден аргумент, и след като лекарят се оттегли за вечерта, добави още една възглавница, в резултат на което тялото на жена му се оказа приблизително на двайсет градуса от земната повърхност и остана в това положение цял месец.

Накрая настъпи решителният момент. Цялото домочадие на замъка се молеше за херцога, който толкова силно копнееше за наследник, а някои все пак се сетиха да се помолят и за херцогинята, която ставаше все по-слаба и крехка, колкото повече растеше коремът ѝ. Опитваха се да не хранят големи надежди – все пак тя вече бе родила и погребала две бебета. А дори и да успееше благополучно да роди детето, то можеше да е момиче.

Когато виковете на херцогинята се засилиха и учестиха, херцогът нахлу в спалнята ѝ, пренебрегвайки протестите на лекаря, акушерката и личната прислужница на нейна светлост. Разкрилата се пред погледа му кървава гледка не намали твърдата му решителност да присъства на съдбовния миг, когато щеше да се разбере полът на бебето.

Появи се главичката, сетне раменцата. Всички се наклониха напред, за да наблюдават, докато херцогинята напъваше и се гърчеше от болки, и тогава...

И тогава херцогът се убеди, че Бог съществува и въпреки всички изпитания Той все още не бе лишил семейство Басет от благословията си. Нетърпеливият баща едва дочака акушерката да измие новороденото, тутакси го взе на ръце и излезе в голямата зала, за да го покаже на събралото се множество.

– Аз имам син! – прогърмя гласът му. – Съвършен малък син!

И докато всички в залата се радваха, плачеха и поздравяваха своя господар, херцогът сведе поглед към мъничкия граф и промърмори:

– Ти си съвършен. Ти си Басет. Ти си мой!

Благородникът беше готов да изнесе детето от замъка, за да се убедят всички, че най-после е станал баща на здраво момче, но ранният априлски въздух все още бе леко хладен, затова той позволи на акушерката да отнесе новороденото при майка му. После се метна на един от прекрасните си расови коне и препусна, за да празнува, крещейки на всеки, попаднал на пътя му, за своето щастие.

Междувременно херцогинята, която не бе спряла да кърви след раждането, изпадна в безсъзнание и накрая издъхна.

* * *

Херцогът искрено оплака съпругата си. Не я бе обичал, разбира се, и тя също не го бе обичала, ала и двамата питаеха дружески чувства един към друг. Той никога не бе очаквал от брака нещо повече от син и наследник и в това отношение херцогинята се бе оказала достойна съпруга. Заповяда всяка седмица да слагат свежи цветя на гроба ѝ, независимо от сезона, а портретът ѝ бе преместен от всекидневната в голямата зала над стълбището в знак на висша почит.

След което херцогът се зае с възпитанието на сина си.

Разбира се, през първата година не можеше да направи много. Детето беше прекалено малко, за да го учи на отговорности и как се стопанисва имението, затова херцогът остави Саймън на грижите на бавачката и замина за Лондон, където животът му продължи, както и преди да бъде благословен от бащинството, с тази разлика, че сега заставяше всички – дори самия крал – да се любуват на миниатюрния портрет, който бе поръчал да нарисуват наскоро след раждането на сина му.

От време на време херцогът посещаваше Клайвдън и накрая, когато момчето навърши две години, се върна, решен повече да не напуска замъка и да се посвети изцяло на обучението на своя син. Като първа стъпка

беше закупено пони, бе избрана малка пушка за бъдещия лов на лисици и бяха наети учители по всички науки, известни на човечеството.

– Но той е прекалено малък за всичко това! – възкликна бавачката Хопкинс.

– Глупости – снизходително отхвърли протестите ѝ херцогът. – Естествено, не очаквам от него в близко бъдеще блестящи успехи на всички тези поприща, но никога не е прекалено рано да се започне с обучението на един херцог.

– Той не е херцог – промърмори бавачката.

– Но ще бъде!

Хейстингс ѝ обърна гръб и приклепна до сина си, който строеше изкривен замък от кубчета на пода. Аристократът не бе идвал в Клайвдън от няколко месеца и остана доволен от това колко бе пораснал Саймън. Той беше жизнено, здраво малко момче с лъскава кестенява коса и ясни сини очи.

– Какво строиш, синко?

Саймън се усмихна и посочи.

Хейстингс разтревожено погледна бавачката Хопкинс.

– Той не говори ли?

Тя поклати глава.

– Още не, ваша светлост.

Херцогът се намръщи.

– Но той е на две години. Не трябва ли вече да говори?

– При някои деца това става по-късно, ваша светлост. Той очевидно е умно малко момченце.

– Разбира се, че е умен. Та той е Басет.

Бавачката охотно кимна в знак на съгласие. Тя винаги кимаше, когато херцогът заговореше за превъзходството на рода Басет.

– Може би – предположи тя – детето просто няма какво да каже.

Херцогът не изглеждаше много убеден, но не про-

дължи разговора, а връчи на Саймън оловен войник, потупа го бащински по главата и излезе навън, за да пояди новата кобила, която бе купил от лорд Уърт.

* * *

Обаче две години по-късно херцогът вече не беше толкова оптимистично настроен.

– *Защо той не говори?* – проехтя гневният му вик.

– Не знам – отвърна бавачката, кършейки ръце.

– Какво сте му сторили, Хопкинс?

– Нищо не съм му сторила, ваша светлост!

– Ако си бяхте свършили работата както трябва, *той* – херцогът яростно посочи Саймън – вече щеше да говори!

Саймън, който до този момент усърдно се упражняваше да пише букви в тетрадка върху малкото бюро, сега с интерес наблюдаваше размяната на реплики.

– Та той е на четири години, дявол го взел! – изрева Хейстингс. – Би трябвало да може да говори!

– Затова пък момчето може да пише – побърза да защити своя питомец бавачката. – Отгледала съм пет деца и нито едно не е можело да пише толкова рано като господаря Саймън.

– Каква полза от писането, ако мълчи като пън! – Хейстингс рязко се извърна към сина си с пламнали от гняв очи. – Говори ми, дяволите да те вземат!

– Ваша светлост! – възкликна бавачката. – Плашите детето!

Сега херцогът се нахвърли върху нея.

– А може би има нужда да се изплаши. Може би се нуждае от един хубав пердах, за да проговори!

Хейстингс грабна сребърната четка с дълга дръжка, с която бавачката Хопкинс сресваше косата на Саймън, и пристъпи към момчето.

– Ще те накарам да говориш, ти глулав малък...

– *Не!*

Бавачката ахна.

Херцогът изтърва четката. Двамата за пръв път чуха гласа на Саймън.

– Какво каза? – прошепна херцогът и очите му неволно се напълниха със сълзи.

Саймън стоеше пред него със стиснати юмруци, вирнал малката си брадичка.

– Не ме у-у-у-у-у-у-у...

Херцогът пребледня като смъртник.

– Какво казва той?

Саймън отново се опита да изрече нещо.

– Н-н-н-н-н-н-н-н...

– Господи! – ужасено простена Хейстингс. – Той е малоумен.

– Не е малоумен! – извика бавачката, хвърли се към момчето и го прегърна.

– Н-н-н-н-н-н-н-н-е ме – Саймън пое дълбоко дъх – у-у-у-у-у-у-у-дррай.

Хейстингс се свлече върху пейката под прозореца и зарови главата си в шепа.

– Какво съм сторил, за да заслужи това? Каква е вината ми, Господи, че така ме наказваш...?

– Вие би трябвало да похвалите момчето! – горещо го посъветва бавачката Хопкинс. – Четири години го чакате да проговори и...

– И той е идиот! – кресна Хейстингс. – Проклет малък идиот!

Саймън се разплака.

– Родът Хейстингс ще завърши с този малоуменник! – простена херцогът. – През всичките тези години се молах за наследник, а сега всичко пропадна! Ще се наложи да оставя титлата на братовчед си. – Отново се извърна към момчето, което подсмърчаше и бършеше очи, напразно опитвайки се да сподави риданията си и да изглежда силно пред баща си. – Дори не мога да го гледам – изпъшка смазаният родител. – Дори не е по силите ми да го гледам!

И с тези думи херцогът изхвърча от стаята.

Бавачката Хопкинс силно притисна детето към гърдите си.

– Ти не си идиот – разпалено прошепна. – Ти си най-умното малко момченце, което познавам. И ако някой може да се научи да говори правилно, това си ти!

Саймън се сгуши в топлата ѝ прегръдка и захлипа.

– Ние ще му покажем! – закле се бавачката. – Ще го накараме да съжалява за казаното и да признае, че е сгрешил, дори това да е последното, което ще направи!

* * *

Бавачката Хопкинс удържа на думата си. Херцогът се пресели да живее в Лондон, опитвайки се да забрави, че някога му се е раждал син, но тя прекарваше всяка минута със Саймън, учеше го да произнася думи и срички, като ласкаво го поощряваше, когато се справяше, и го окуражаваше, когато не успяваше.

Напредваха бавно, но речта на Саймън се подобряваше. Когато стана на шест, н-н-н-н-н-н-едей се бе превърнало в н-н-недей, а на осем успяваше да каже цели изречения, без да заеква. Все още говореше зле, когато беше разстроен от нещо, а бавачката не спираше да му повтаря, че той трябва да се научи да се владее и да бъде спокоен, ако иска да произнася нормално думите и фразите.

За щастие, Саймън беше умен, решен да успее и най-важното – дяволски упорит. Научи се да поема дълбоко дъх преди всяко изречение и да мисли за думите, преди да се опита да ги произнесе. Научи се да следи какво става в устата му, когато говореше правилно, и се опитваше да разбере какво точно не се получава, когато грешеше.

И накрая, вече на единайсет, веднъж се извърна към бавачката Хопкинс, замълча, за да събере мислите си, и отчетливо изрече:

– Мисля, че е време да отидем да се видим с моя баща.
Жената рязко вдигна поглед. Херцогът не бе виждал момчето от седем години. И не бе отговорил на нито едно от писмата, които Саймън му бе изпратил, навярно около стотина.

– Наистина ли го искаш? – попита тя.

Саймън кимна.

– Много добре, тогава. Ще заповядам да приготвят каретата. Утре заминаваме за Лондон.

* * *

Пътуването отне ден и половина и вече беше късен следобед, когато екипажът спря пред Басет Хаус. Саймън учудено оглеждаше оживената лондонска улица, докато бавачката Хопкинс го водеше нагоре по стълбите. Досега нито един от двамата не бе идвал в Басет Хаус. Едва съдържайки вълнението си, бавачката почука по внушителната входна врата.

Тя почти веднага се отвори и новодошлите се озоваха пред не по-малко внушителен иконом, който едва ги удостои с надменния си поглед.

– Доставка се приемат на задния вход – произнесе напевно прислужникът и понечи да хлопне вратата.

– Почакайте! – забързано рече бавачката и препречи вратата с крак. – Ние не сме слуги!

Икономът презрително огледа дрехите ѝ.

– Е, аз съм, но той не е. – Сграбчи ръката на Саймън и го изтика напред. – Това е граф Клайвдън и не е зле да се отнасяте с уважение към него.

Ченето на иконома увисна и той сащисано примигна няколко пъти, преди да избъбри:

– Доколкото знам, граф Клайвдън е мъртъв.

– Какво? – изписка бавачката.

– Със сигурност не съм мъртъв! – възкликна Саймън с цялото справедливо възмущение, на което бе способно едно единайсетгодишно момче.

Икономът внимателно го огледа, тукаткси разпозна някои черти на рода Басет и припряно ги покани да влязат.

– Защо сте мислили, че съм у-умрял? – попита Саймън, мислено проклинайки се за заекването, което обаче не бе изненада за него.

Винаги заекваше, когато беше ядосан.

– Не е моя работа да ви отговоря – отвърна икономът.

– Със сигурност е ваша! – тросна се бавачката Хопкинс. – Не може да кажете подобно нещо на едно момче на неговите години и да не го обясните.

Мъжът се замисли за миг и накрая рече:

– Негова светлост не ви е споменавал от години. Последно го чух да казва, че няма син. Видът му беше толкова печален, че никой не го разпитва повече. Ние, слугите, предположихме, че сте починали.

Саймън почувства как челюстта му се стяга, докато с усилие преглъщаше.

– Ако това беше вярно, херцогът нямаше ли да е в траур? – настоя да узнае бавачката. – Не помислихте ли за това? Как сте могли да предположите, че момчето е мъртво, ако баща му не е в траур?

Икономът сви рамене.

– Негова светлост често носи черно. Траурът не би променил облеклото му.

– Това е възмутително! – заяви бавачката Хопкинс. – Настоявам веднага да извикате негова светлост!

Саймън нищо не каза. Отчаяно се опитваше да овладее емоциите си. Трябваше да го стори. Нямаше да съумее да разговаря с баща си, без да заеква, докато кръвта яростно бушуваше във вените му.

Прислужникът склони глава.

– Негова светлост е горе. Веднага ще го известя за пристигането ви.

Бавачката гневно заснова из преддверието, като мърмореше под нос, наричайки негова светлост с

всички злостни и обидни думи от учудващо богатия си речник. Саймън стоеше в средата на помещението, с притиснати към тялото ръце, докато дълбоко дишаше.

Можеш да го направиш! – крещеше наум. – *Можеш да го направиш!*

Бавачката се извърна към него, видя усилията му, изтича при него, отпусна се на колене и взе ръцете му в своите. По-добре от всеки знаеше какво щеше да се случи, ако Саймън се срещнеше с баща си, преди да се е съвзел.

– Да, точно така! – побърза да го окуражи тя. – Дишай дълбоко. И се постарай да произнесаеш наум всяка дума, преди да я изречеш на глас. Ако можеш да контролираш...

– Виждам, че продължавате да глезите момчето – разнесе се властен глас откъм вратата.

Бавачката Хопкинс се изправи и бавно се обърна. Напразно търсеше някакви почителни думи, с които да приветства херцога, да измисли нещо, с което да изглади тази ужасна ситуация. Но когато се вгледа в лицето на херцога, видя удивителната прилика със сина му и гневът ѝ избухна с нова сила. Херцогът може да си приличаше като две капки вода със сина си, но определено не се държеше като баща.

– Вие, сър – изтръгна се от гърдите ѝ, – заслужавате единствено презрение!

– А вие, госпожо, сте уволнена!

Бавачката политна назад.

– Никой не говори по този начин с херцог Хейстингс! – изкрещя той. – Никой!

– Дори кралят? – прозвуча насмешливият глас на Саймън.

Хейстингс рязко се извърна към него, отначало без дори да забележи, че синът му бе произнесъл думите отчетливо и ясно.

– Ти – тихо промълви.

Саймън отсечено кимна. Беше успял да изрече пра-

вилно едно изречение, ала то беше твърде кратко и той не желяеше да насилва късмета си. Не и когато беше разстроен. Обикновено можеше да минат дни, без нито веднъж да заекне, но сега...

Под втрещения поглед на баща си се чувстваше безпомощен като новородено дете. Новородено дете идиотче.

Езикът му внезапно сякаш стана огромен и неподвижен.

Херцогът злорадо се усмихна.

– Е, какво още имаш да кажеш, момче? А? Какво имаш да *кажеш*?

– Всичко е наред, Саймън – прошепна бавачката Хопкинс, мятйки гневен поглед към херцога. – Не му позволявай да те разстрои. Можеш да се справиш, мичък.

Ала колкото и да бе странно, ласкавите ѝ думи само влошиха нещата. Саймън бе дошъл тук, за да говори с баща си като възрастен с възрастен, а бавачката се отнасяше към него като с малко дете.

– Какво има? – присмя се херцогът. – Езика ли си глътна?

Всички мускули на Саймън толкова се напрегнаха, че тялото му затрепери.

Баща и син продължаваха да се взират един в друг, сякаш цяла вечност. Накрая херцогът изруга и понечи да се отпрати към вратата.

– Ти си най-злочестият ми провал – изсъска към сина си. – Не знам какво съм сторил, за да те заслужи, но Господ да ми е на помощ, ако отново те видя!

– Ваша светлост! – негодуващо възкликна бавачката Хопкинс.

Нима можеше така да се говори на едно дете!

– Махнете го от очите ми! – излая насреща ѝ Хейстингс. – Можете да запазите работата си, докато го държите по-далече от мен!

– Почакайте!

Херцогът бавно се извърна при звука от гласа на Саймън.

– Каза ли нещо? – попита провлачено.

Саймън три пъти дълбоко вдиша през носа си, но устата му оставаше скована от гняв. Опита се да отпусне челюст, да прокара език по небцето, да си припомни какво трябва да направи, за да говори, без да заеква. Накрая, тъкмо когато херцогът отново се канеше да се отпрати към вратата, момчето отвори уста и произнесе:

– Аз съм ваш син.

Саймън чу как баващата Хопкинс въздъхна облекчено и нещо непознато се мярна в очите на баща му. Гордост. Може би не много голяма, но нещо се спотайваше в дълбините им и в сърцето на Саймън замъждука надежда.

– Аз съм ваш син – повтори той, този път малко по-високо – и н-не...

Внезапно гърлото му се стегна, езикът му надебеля, а очите на баща му започнаха да се присвиват...

– Аз н-н-н...

– Върви си у дома – с тих глас го прекъсна херцогът. – Тук няма място за теб.

Саймън почувства отхвърлянето на херцога в костите си. Странна болка прониза цялото му същество и проникна до сърцето му. И докато ненавистта изпълваше тялото му и се изливаше в сълзите, стичащи се от очите му, той даде тържествена клетва.

Щом не можеше да бъде синът, когото баща му искаше, тогава Бог му бе свидетел, че щеше да бъде неговата *пълна противоположност...*